

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 20. září 2023 v senátě ve složení z předsedy senátu JUDr. Ing. Ivo Davidka a přísedících Mgr. Vlasty Bernátíkové a Elišky Novákové

takto:

Podle § 314r odstavec 4 trestního řádu se

schvaluje

dohoda o vině a trestu, uzavřená dne 14.8.2023 mezi státním zástupcem Krajského státního zastupitelství v Ostravě Mgr. Vítem Legerským a obviněným Jaroslavem F., nar. xxx ve xxx, trvale bytem xxx, fakticky bytem xxx, t.č. ve výkonu vazby ve Vazební věznici Ostrava 1, a

obviněný:

Jaroslav F.,

narozený xxx ve xxx, trvale bytem xxx, fakticky bytem xxx, od 1. 12. 2022 ve vazbě ve Vazební věznici Ostrava,

je vinen, že

poté, co po dobu několika měsíců projevoval zvýšenou náklonnost a emoční angažovanost v kamarádském vztahu s Josefem E., narozeným xxx, frustrován nenaplněným očekáváním, které měl vůči němu, dne 30. 11. 2022 v čase od 08:51 hodin ve vzteku na něj - se záměrem jej usmrtit

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Jánová.

- pod smyšlenou identitou opraváře varhan Miloše K. a pod smyšlenou záminkou kontroly a promazání motoru varhan v kostele sv. Václava v Bašce ho kontaktoval a komunikoval s ním prostřednictvím textových zpráv z telefonního čísla Josefu E. neznámého, a to čísla xxx, který užíval doma se svou matkou, a domluvil si s ním na 14. hodinu schůzku na kůru předmětného kostela, načež v 13:40 hodin svým osobním automobilem tov. zn. Škoda Fabia, RZ xxx, vybaven kuchyňským nožem zn. Tidal s čepelí dlouhou 14,5 cm a rukavicemi přijel a zaparkoval na parkovišti u Obecního úřadu Baška, situovaného v blízkosti kostela sv. Václava, následně vyčkával příchodu Josefa E. do kostela a průběžnou vzájemnou komunikací s ním se v 14:16 hodin ujistil, že se Josef E. již nachází na kůru kostela, v 14:31 hodin s nasazenými rukavicemi a s kuchyňským nožem v igelitové tašce vystoupil ze svého auta, vydal se ke kostelu, do něhož vstoupil v 14:32 hodin bočním vchodem vedoucím do prostor se schodištěm ke kůru a nuž vyňal z tašky, načež když Josef E. překvapen jeho přítomností na místě scházel ze schodů a dostali se tak do bezprostřední blízkosti, Josefa E. vysokou intenzitou síly bodl do hrudníku, na což Josef E. reagoval útekem zpět do prostor kůru, kde krátce na to v důsledku bodného poranění upadl na podlahu, kde jej ležícího opakovaně bodl do zad a krku a způsobil mu tak především jednu řeznou ránu na dlaňové ploše nehtového článku prostředníčku pravé ruky a jedenáct ran bodných, a to jednu ránu na hrudníku mírně nalevo od střední čáry v úrovni levé prsní bradavky, z něhož vycházel bodný kanál dlouhý 16,5 cm, který protínal 4. žebro při kosti hrudní, procházel srdcem, jícnem a tečně zraňoval dolní lalok pravé plic, dvě rány na pravé straně zad při spodním okraji pravé lopatky s navazujícími bodnými kanály o délce 2 a 2,5 cm, které zasahovaly do svaloviny zad, a osm ran na levé a zadní straně krku, z nichž vycházelo osm bodných kanálů dlouhých od 3 do 7 cm, které převážně končily v krční svalovině a dva z nich zraňovaly hltan, a Josefu E. tak způsobil smrt v důsledku bodného poranění srdce, načež mu pro zastření plánovitosti jeho usmrcení a své účasti na jeho smrti odcizil mobilní telefon zn. Xiaomi, v čase 14:39 hodin kostel opustil, mobilní telefon Josefa E. následně odhodil do říčky Čeladenka ve Frýdlantu nad Ostravicí, části Nová Dědina, a po umytí kuchyňského nože se zbavil i vražedné zbraně jejím odhozením v obci Palkovice,

tedy

jiného úmyslně usmrtil po předchozím uvážení a spáchal takový čin zvlášť surovým způsobem,

čímž spáchal

zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odstavec 2, odstavec 3 písmeno i) trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 140 odstavec 3 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody ve výměře **15 (patnácti) roků a 6 (šesti) měsíců.**

Podle § 56 odstavec 2 písmeno b) trestního zákoníku se obviněný pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice **se zvýšenou ostrahou.**

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Jánová.

Podle § 99 odstavec 2 písmeno a), odstavec 4 trestního zákoníku se obviněnému ukládá ochranné léčení psychiatrické ambulantní formou.

Podle § 228 odstavec 1 trestního řádu je obviněný povinen zaplatit poškozeným

- Mgr. Pavlu E., narozenému xxx, na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 1.500.000 Kč a na náhradě majetkové škody částku ve výši 44.868 Kč,

- Bc. Lence E., narozené xxx, na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 1.800.000 Kč,

- nezl. J. E., narozenému xxx, na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 1.300.000 Kč,

- nezl. A. E., narozené xxx, na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 1.200.000 Kč,

- nezl. A. E., narozené xxx, na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 1.200.000 Kč,

- Josefu E., narozenému xxx, na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 250.000 Kč,

- Zdeňce E., narozené xxx, na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 250.000 Kč,

- Karlu M., narozenému xxx, na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 250.000 Kč,

- Ludmile M., narozené xxx, na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 250.000 Kč,

- Františce G., narozené xxx, na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 100.000 Kč,

- Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky, IČ 47114304, se sídlem Vinohradská 2577/178, 130 00 Praha 3, na náhradě majetkové škody částku ve výši 6.156 Kč.

Odůvodnění:

1. Vzhledem k tomu, že po vyhlášení rozsudku a jeho odůvodnění se obviněný a státní zástupce vzdali práva odvolání a obviněný prohlásil, že si nepřejí, aby osoby k tomu oprávněné (§ 247 odst. 2 tr. řádu) podávaly v jeho prospěch odvolání, a současně obviněný a státní zástupce prohlásili, že nepožadují písemné vyhotovení odůvodnění rozsudku, je, v souladu s ustanovením § 129 odstavec 2 trestního řádu, vyhotoven zjednodušený rozsudek obsahující toliko odůvodnění výroků o náhradě škody a náhradě nemajetkové újmy.
2. V projednávané věci byla soudu předložena ke schválení dohoda o vině a trestu, náhradě majetkových škod a náhradě nemajetkové újmy pozůstalých poškozených uzavřená dne 14.8.2023 mezi státním zástupcem Krajského státního zastupitelství v Ostravě Mgr. Vítem Legerským a obviněným Jaroslavem F., nar. xxx. Obsahem dohody jsou, mimo jiné, i závazky obviněného k náhradě majetkových škod a nemajetkové újmy sekundárním poškozeným. Obviněný se v dohodě zavázal uradit Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky na náhradě majetkové škody částku ve výši 6.156 Kč, představující náhradu nákladů spojených s výjezdem Zdravotnické záchranné služby Moravskoslezského kraje, prohlídkou zemřelého (poškozeného Josefa E.) a dalšími úkony s tím spojené (č.l. 413–414). Dále se obviněný zavázal uhradit poškozenému Mgr. Pavlu E. majetkovou škodu ve výši 44.868, - Kč představující náhradu spojenou s pohřbem primárního poškozeného J. E. (č.l. 408). Obviněný se dále zavázal

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Jánová.

uhradit na náhradě nemajetkové újmy sekundárním poškozeným, a to Mgr. Pavlu E. (otec poškozeného) částku ve výši 1.500.000 Kč, Bc. Lence E. (matka poškozeného) částku ve výši 1.800.000 Kč, nezl. J. E. (bratr poškozeného) částku ve výši 1.300.000 Kč, nezl. A. E. (sestra poškozeného) částku ve výši 1.200.000 Kč, nezl. A. E. (sestra poškozeného) částku ve výši 1.200.000 Kč, Josefu E. (prarodič poškozeného) částku ve výši 250.000 Kč, Zdeňce E. (prarodič poškozeného) částku ve výši 250.000 Kč, Karlu M. (prarodič poškozeného) částku ve výši 250.000 Kč, Ludmile M. (prarodič poškozeného) částku ve výši 250.000 Kč a Františce G. (praprarodič poškozeného) částku ve výši 100.000 Kč.

3. Soud se tedy v rámci konaného veřejného zasedání zaměřil na ověření naplnění podmínek pro schválení dohody o vině trestu (§ 314q trest. řádu), jakož i na skutečnost, zda je předložená dohoda o vině a trestu správná a přiměřená a je v souladu se zjištěným skutkovým stavem, dále zda je správná a přiměřená z hlediska druhu a výměry dohodnutého trestu a ochranného opatření, a dále správná z hlediska rozsahu majetkových škod a nemajetkové újmy sekundárních poškozených, a zda v průběhu sjednávání dohody o vině trestu nedošlo k závažnému porušení práv obviněného. Závěry soudu se pak odrazily v jeho rozhodnutí, když předloženou dohodu postupem podle § 314r odst. 4 trest. řádu schválil.
4. Pokud jde o nárok zdravotní pojišťovny, pak podle § 55 odst. 1 z.č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, má příslušná zdravotní pojišťovna právo na náhradu těch nákladů na péči hrazenou ze zdravotního pojištění, které vynaložila v důsledku zaviněného protiprávního jednání třetí osoby proti pojištěnci. Podle § 2960 občanského zákoníku (dále jen ObčZ) škůdce hradí též účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví poškozeného, s péčí o jeho osobu nebo o jeho domácnost tomu, kdo je vynaložil. Jelikož ze spisového materiálu je zřejmé, že poškozená zdravotní pojišťovna vynaložila v souvislosti se zdravotnickými úkony k osobě poškozeného J. E. částku ve výši 6.156,- Kč, vynaložení této částky je současně v přímé příčinné souvislosti s vytýkaným jednáním obviněného a poškozená se řádně a včas připojila se svým nárokem na náhradu škody k trestnímu řízení, dospěl soud k závěru, že nejsou dány důvody, pro které by nebylo namístě dohodu v tomto rozsahu schválit.
5. Pokud jde o majetkovou škodu uplatněnou sekundárním poškozeným Mgr. P. E. ve výši 44.686,- Kč představující náklady s pohřbem poškozeného J. E., je právním základem ustanovení § 2961 ObčZ, podle kterého škůdce nahradí tomu, kdo je vynaložil, přiměřené náklady spojené s pohřbem v rozsahu, v jakém nebyly uhrazeny veřejnou dávkou podle jiného právního předpisu; přitom se přihlédne k zvyklostem i k okolnostem jednotlivého případu. S ohledem na skutečnost, že ze spisového materiálu je zřejmé, že Mgr. P. E. vynaložil v souvislosti s pohřbem poškozeného J. E. částku 44.868,- Kč, které s ohledem na listinu založenou na č.l. 408 nelze posoudit, jako náklady nikoliv přiměřené, které by neodpovídaly zvyklostem či okolnostem projednávané věci, přičemž vynaložení této částky je současně v přímé příčinné souvislosti s vytýkaným jednáním obviněného a sekundární poškozený se řádně a včas připojil se svým nárokem na náhradu škody k trestnímu řízení, dospěl soud k závěru, že nejsou dány důvody, pro které by nebylo namístě dohodu v tomto rozsahu schválit.
6. Ve vztahu k nárokům pozůstalých (sekundárních) poškozených je nutno akcentovat, že újmou způsobenou usmrcením osoby blízké není újma na životě a zdraví primární oběti, tedy zemřelého, nýbrž újma na soukromém a rodinném životě osob blízkých, Výši náhrady této újmy nezle tedy považovat za vyjádření hodnoty života primární oběti, jelikož lidský život je nenahraditelný. Právním základem takovýchto nároků jsou příslušná ustanovení ObčZ. Podle § 2951 odst. 1 ObčZ se škoda nahrazuje uvedením do předešlého stavu. Není-li to dobře možné, anebo žádá-li to poškozený, hradí se v penězích. Podle § 43 odst. 1, odst. 3 trestního řádu se náhrada škody či nemajetkové újmy přiznaná v adhezním řízení nahrazuje v penězích. Podle

§ 2951 odst. 2 ObčZ se nemajetková újma odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy. Podle § 2956 ObčZ vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanovením první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy. Podle § 2959 ObčZ při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce duševní útrapy manželů, rodičů, dětí, nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti. Ustanovení § 2957 ObčZ pak stanoví obecné zásady pro stanovení výše náhrady za nemajetkovou újmu.

7. Pokud tedy jde o nároky pozůstalých (sekundárních) poškozených, pak ze spisového materiálu je zřejmé, že smrt Josefa E. byla způsobena zaviněným jednáním obžalovaného, který jednal v úmyslu přímým poškozeného usmrtit. Sekundární poškození se řádně a včas připojili se svými nároky na náhradu nemajetkové újmy, přičemž tyto nároky jsou v přímé příčinné souvislosti s vytykávaným jednáním obviněného. Nemajetkové nároky, tedy nároky na odčinění duševních útrap poškozených, pak ze spisového materiálu je zřejmé, že vztahy v rodině poškozeného, ve vztahu k sekundárním poškozeným, kteří uplatnili své nároky, byly velmi pozitivní (srov. prohlášení obětí o dopadu trestného činu na jejich dosavadní životy). Zesnulý poškozený byl aktivním členem rodiny, byl stmelujícím prvkem jak své primární rodiny, tak i osob ve vzdálenější rodinné linii. Nadto se jednalo o mladého, čestného, nadaného, nápomocného a slušného mladého člověka a nadějně studenta, který měl celý život před sebou. Nároky na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění jsou tak zcela na místě. Újma, která se odčínuje, jak je uvedeno výše, spočívá především v psychických útrapách (smutku, žalu) způsobených vnímáním smrti blízkého člověka, odčinit je však třeba i další citové strádání, jako např. šok ze zprávy o smrtelném úrazu blízké osoby, ztrátu životní perspektivy, obavy o budoucnost apod. Nastupuje proto satisfakce (zadostiučinění), které má alespoň zmírnit nepříznivé stavy vzniklé škodlivým zásahem do osobnostní sféry (sekundárního) poškozeného, případně poskytnout (sekundárnímu) poškozenému, aby si těžko měřitelné a na peníze ne zcela exaktně převoditelné potíže nemajetkového charakteru vykompenzoval pomocí finančních prostředků. Při určení výše náhrady za duševní útrapy spojené s usmrcením blízké osoby je třeba zohlednit okolnosti, jak na straně pozůstalého, tak i na straně škůdce. Na straně pozůstalého je významná zejména intenzita jeho vztahu se zemřelým, věk zemřelého a pozůstalých a dal. Na straně škůdce je to pak především jeho postoj ke škodní události, forma a míra zavinění a v omezeném rozsahu i majetkové poměry škůdce, které jsou významné pouze z toho hlediska, aby výše náhrady pro něj nepředstavovala likvidační důsledek (srov. rozhodnutí NS ČR, sp. zn. 25 Cdo 894/2018). Za základní částku náhrady, modifikovanou s užitím zákonných a judikaturou dovozených hledisek, lze považovat v případě nejblíže osob (manžel, rodiče, děti), dvacetinásobek průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok předcházející smrti poškozeného (srov. rozhodnutí NS ČR, sp. zn. 25 Cdo 894/2018 a stanovisko NS ČR sp. zn. Tpjn 54/2015 v aktualizované verzi). Z publikovaných zpráv České statistického úřadu je pak zřejmé, že průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců činila v roce 2021 (rok předcházející úmrtí poškozeného) částku 38.277, - Kč. Dvacetinásobek pak představuje částku 765.500, - Kč (zaokrouhlenou na celé stokoruny), kterou soud v projednávané věci považuje za částku základní. Pokud jde o kritéria na straně obviněného, soud akcentuje, že se jedná o mladého, zdravého a praceschopného muže s ukončeným středním vzděláním, bez dalšího zadlužení a vyživovacích povinností. Usmrcení poškozeného bylo z jeho strany zaviněné ve formě přímého úmyslu a předem promyšlené. Okolnost, že obviněný je aktuálně nemajetný, pak nemůže obstát, když je zjevné, že i v průběhu výkonu trestu bude mít obviněný možnost pracovat, byť v omezeném rozsahu, nicméně nelze přehlédnout věk obviněného, jakož i délku dohodnutého trestu, z čehož je zřejmé, že obviněný se bude i po výkon trestu nacházet ve věku mladého praceschopného muže.

8. Pokud jde o výši nároku, pak je zjevné, že dohodnutá výše nároků jednotlivých sekundárních poškozených vychází ze zákonných kritérií a ustálené judikatury citované shora. V případě nejbližších osob, tedy rodičů zesnulého poškozeného se jedná cca o dvojnásobek základní částky, mírně navýšenou u matky zesnulého, zjevně s ohledem na okolnosti případu, v případě nezletilých sourozenců se jedná cca o 1,6násobek základní částky, v případě prarodičů se jedná cca o jednu třetinu základní částky a v případě praprarodiče cca o jednu sedminu základní částky. Je tak zjevné, že výše dohodnutých náhrad nemajetkové újmy odpovídá kritériím shora uvedeným, je diferencována vzdáleností v příbuzenské linii a podle soudu reflektuje všechny rozhodné skutečnosti. Sekundární poškození se řádně a včas připojil se svými nároky k trestnímu řízení, jejich nároky jsou v přímé příčinné souvislosti s jednáním obviněného, a proto dospěl soud k závěru, že nejsou dány důvody, pro které by nebylo namístě dohodu v tomto rozsahu schválit.
9. S ohledem na shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že nároky poškozených, tak jak byly ujednány v dohodě o vině a trestu, jsou zcela zákonné a odpovídají i kritériu spravedlnosti soudního rozhodnutí, a soud nenalezl žádný důvod, pro které by nebylo na místě postupovat podle § 314r odst. 4 trest. řádu, a i tyto neschválit.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání ve lhůtě do 8 dnů od doručení opisu rozsudku ke Krajskému soudu v Ostravě, přičemž o odvolání bude rozhodovat Vrchní soud v Olomouci. Proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, lze podat odvolání pouze v případě, že takový rozsudek není v souladu s dohodou o vině a trestu, jejíž schválení státní zástupce soudu navrhl. Proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, může poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, podat odvolání pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení, ledaže v dohodě o vině a trestu souhlasil s rozsahem a způsobem náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydáním bezdůvodného obohacení a tato dohoda byla soudem schválena v podobě, s níž souhlasil. Odvolání musí být v uvedené lhůtě také odůvodněno tak, aby bylo patrné, ve kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen do odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Právo odvolání nepřísluší tomu, kdo se práva odvolání výslovně vzdal.

Byl-li obžalovanému uložen nepodmíněný trest odnětí svobody, má poškozený, kterému byl alespoň zčásti přiznán nárok na náhradu majetkové škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, možnost požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

V Ostravě dne 20. září 2023

JUDr. Ing. Ivo Davídek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Jánová.